

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD****DOM**
2014-08-22
Meddelad i
KarlstadMål nr
1985-14 E
2014-14 E**SÖKANDE**Hogia Public Transport Systems AB, 556516-7680
Hyvelvägen 1
444 32 Stenungsund

Ombud:

Advokat Anna Hofling Johansson och advokat Ulf Käll
Advokatfirman Vinge KB
Box 11025
404 21 Göteborg**MOTPARTER**1. Örebro läns landsting, Upphandlingsenheten
Box 1613
701 16 Örebro2. Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet
Box 591
611 10 Nyköping**SAKEN**

Upphandling av tjänst enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF); fråga om avbruten upphandling

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Hogia Public Transport Systems AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 115306

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 568 651 12 Karlstad	Rådhuset, Stora torget	054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	054-14 85 30	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Örebro läns landsting och Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet (upphandlande myndigheterna) har genomfört en upphandling av tjänsten Realtid enligt LUF där anbuderna skulle vara de upphandlande myndigheterna tillhanda senast den 4 juli 2013. Vidare skulle anbuderna vara bindande till och med den 31 december 2013. Om upphandlingen skulle bli föremål för rättslig prövning skulle de upphandlande myndigheterna ha rätt att förlänga anbudens giltighetstid fram till dess att upphandlingskontrakt kunde tecknas, dock i högst fyra månader efter angiven giltighetstid. I förfrågningsunderlaget 1.9 anges också att tilldelningsbeslutet inte medför en accept av anbudet utan att bindande avtal föreligger först när båda parter undertecknat avtalshandlingarna.

I ett första tilldelningsbeslut den 19 september 2013 har de upphandlande myndigheterna antagit Hogia Public Transport Systems AB (Hogia) som leverantör av tjänsten Realtid. Sedan upphandlingen blivit föremål för överprövning har de upphandlande myndigheterna i ett andra tilldelningsbeslut den 27 och 28 februari 2014 antagit Hogia som leverantör. I samtliga tilldelningsbeslut har de upphandlande myndigheterna angett att tilldelningsbeslutet inte innebär någon accept av anbudet utan att bindande avtal kommer till stånd först när kontrakt undertecknats av båda parter. Då även det andra tilldelningsbeslutet blivit föremål för överprövning har de upphandlande myndigheterna den 5 maj 2014 beslutat avbryta upphandlingen med hänvisning till att den förlängda giltighetstiden för anbuderna löpt ut den 30 april 2014 och det inte längre funnits några giltiga anbud.

PARTERNAS TALAN

Hogia ansöker om överprövning av de upphandlande myndigheternas beslut att avbryta upphandlingen och yrkar att de åläggs att återuppta upp-

handlingen. Som grund för yrkandet anger Hogia att det inte föreligger sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Vidare anför Hogia i huvudsak följande. I anledning av skälet för avbrytandebeslutet kan först noteras att Hogias anbud antogs när det var giltigt. Avtalsrättsligt bindande anbud och accept har i förevarande fall lämnats under den tid som anbuderna var giltiga. Av praxis följer att upphandlingskontrakt kan tecknas på grundval av sådana förhållanden (se Kammarrätten i Göteborg, mål nr 1031-05 och mål nr 5241-07). I det förstnämnda målet hänvisar kammarrätten till civilrättslig doktrin och uttalar att giltigt avtal ingåtts inom den tid som anbudsgivarna varit bundna av lämnade anbud. I det sistnämnda avgörandet ansluter sig kammarrätten återigen till synsättet att civilrättsligt bindande avtal kan uppkomma genom anbud och accept, dvs. att sådan bundenhet inte förutsätter tecknande av upphandlingskontrakt enligt LOU. Till stöd för det nu sagda åberopas även RÅ 2008 not. 26. I målet uttalade kammarrätten att giltigt avtal kommit till stånd genom att leverantören fått meddelande om att dennes anbud antagits. Mot denna bakgrund kom kammarrätten fram till att upphandlingen kunde rättas, trots att anbudens giltighetstid därefter hade löpt ut. Tilldelningsbeslut hade meddelats anbudsgivare under den tid som anbuderna var giltiga. Högsta förvaltningsdomstolen instämde i kammarrättens val av åtgärd. Detta bekräftar synsättet att civilrättsligt giltigt avtal uppkommer genom anbud och accept under anbudens giltighetstid. Vidare förhåller det sig på så sätt att Hogias anbud är gällande. Hogia står fortfarande för sitt anbud och är villigt att på grundval av tidigare meddelat tilldelningsbeslut teckna kontrakt. Att Hogia står fast vid sitt anbud även efter den 30 april 2014 måste ha stått helt klart för de upphandlande myndigheterna i ljuset av Hogias agerande och de kontakter som förekommit med de upphandlande myndigheterna under ärendets gång.

De upphandlande myndigheterna bestrider bifall till Hogias ansökan och framhåller att det inte finns något civilrättsligt bindande avtal mellan myndigheterna och Hogia samt att Hogia inte ensidigt kunnat förlänga anbudets

giltighetstid och att det därmed föreligger sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen.

SKÄL FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om en upphandlande enhet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LUF besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målen är om de upphandlande myndigheterna haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen, vilket är en förutsättning för att en upphandling ska få avbrytas. Det är ostridigt att den av de upphandlande myndigheterna påkallade förlängda giltighetstiden för anbudet löpt ut den 30 april 2014 och att myndigheterna därefter inte ställt någon fråga om förlängning. Vidare framgår av såväl förfrågningsunderlaget som tilldelningsbesluten att de senare inte innebär någon accept av anbudet utan att bindande avtal kommer till stånd först när kontrakt undertecknats av båda parter. Någon avtalsrättsligt bindande accept har således inte lämnats.

Av bland annat RÅ 2008 not. 26 framgår att giltighetstiden för anbud kan förlängas under förutsättning att principerna för offentlig upphandling iakttas samt att ifall en förlängning ska ske eller inte främst är en fråga mellan

den upphandlande myndigheten och anbudsgivarna. Med hänvisning till detta rättsfall har Kammarrätten i Göteborg i dom den 9 december 2011 i mål nr 6132-11 uttalat att en förlängning av den i förfrågningsunderlaget angivna giltighetstiden för anbud kräver ett ömsesidigt medgivande av upphandlande myndighet och anbudsgivare. Som anförts föreligger inte något sådant ömsesidigt medgivande och det har inte heller i övrigt framkommit att Hogia skulle ha någon ensidig rätt att kräva förlängning eller att de upphandlande myndigheterna har skyldighet att medverka till förlängning, även om myndigheterna i och för sig skulle kunna medverka till det inom ramen för principerna för offentlig upphandling.

Med hänvisning till vad som anförts finner förvaltningsrätten att de upphandlande myndigheterna haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen och att Hogias ansökan om överprövning därmed ska avslås.

ÖVERKLAGANDE

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B LOU).

Bo Forsberg

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.